

7. JINDŘICHOHRADECKÉ PEDOSTOMATOLOGICKÉ DNY

(27. – 28. března 2009)

Koncem. března. se konalo v příjemném prostředí kongresového sálu hotelu Concertino v Jindřichově Hradci pravidelné odborné setkání členů České společnosti pro dětskou stomatologii a ostatních příznivců dětské stomatologie. Letošní 7. jindřichohradecké dny byly věnovány problematice vývojových a získaných poruch tvrdých zubních tkání. Celkem odeznělo 20 přednášek a kazuistických sdělení, kterými se prezentovali lékaři nejen z našich stomatologických klinik, ale i z košické stomatologické kliniky, mikrobiologické laboratoře nemocnice Šternberk a z privátní ordinace. Zájem posluchačů o zvolenou problematiku se projevil bohatou diskusí.

V rámci 7. jindřichohradeckých pedostomatologických dnů odezněla následující sdělení:

1. Plšek K.: Kulturně – historické pamětihodnosti Jihočeského kraje
2. Malotová D.: Aktuality v antibiotické léčbě
3. Hlado T., Bartoňová M.: Vybrané vývojové a získané poruchy tvrdých zubních tkání v RTG obraze
4. Handzel J.: Diferenciální diagnostika opacit a hypoplázií skloviny
5. Ivančáková R.: MIH – molar incisor hypomineralization – problém v České republice?
6. Merglová V.: K problematice poruch tvorby tvrdých zubních tkání a prořezávání zubů z časového hlediska
7. Ginzlová K., Staňková M., Buček K.: Kde je chyba?
8. Tzigkounakis V, Merglová V., Houba R.: Příspěvek k problematice ošetření zlomenin korunek stálých zubů
9. Navarová L.: Jak zachránit nepříznivě zlomený horní řezák
10. Bartoňová M., Hlado T.: Vybrané vývojové a získané poruchy tvrdých zubních tkání a jejich klinické řešení
11. Kaiferová J., Kováčová L., Beluš D.: Dentinogenesis imperfecta – kazuistika.
12. Matějková A., Böhmová H.: Ortodontická terapie u pacienta s dentinogenesis imperfecta – kazuistika
13. Krejčí P.: Regionální odontodysplázie

14. Nováková K., Černochová D.: Dentinová dysplázie
15. Broukal Z.: Fluoridové suplementy – nový pohled na indikace a dávková schémata
16. Dušková J.: Dentální eroze – od diagnózy po preventivní doporučení
17. Kuklová J.: Obliterace dřeňové dutiny stálého zubu
18. Kováčová L., Schwartzová V., Kaiferová J., Beluš D.: Globulomaxilární cysta v dětském věku
19. Havlovicová B.: Familiární výskyt zubní fluorózy – kazuistika
20. Černochová P.: Transpozice zubů a principy léčby

Vybraná abstrakta 7. jindřichohradeckých pedostomatologických dnů

MIH – molar incisor hypomineralization – problém v České republice?

Ivančáková R.

Stomatologická klinika LF UK
a FN, Hradec Králové

MIH (molar incisor hypomineralization) a MH (molar hypomineralization) jsou vývojové defekty skloviny postihující první stálé moláry a stálé řezáky nebo izolovaně první stálé moláry. Postižené zuby jsou typické výskytem opacit různé barvy, které jsou dobře ohraničené od okolní zdravé skloviny. Histopatologicky se jedná o hypomineralizaci projevující se odlišnou transparentností zubní skloviny, která se jeví ztmělá, porézní, někdy s tendencí k odlamování. Míra postižení je velmi variabilní. Prevalence defektů se udává v 3,6 % až 25 %. Etiologie není zcela jasná. Uvažuje se o řadě možných příčin – nízká porodní hmotnost, hypoxie při porodu, vlivy zevního prostředí (zejména polychlorované bifenyly v potravním řetězci), dioxiny v mateřském mléce při prolongovaném kojení, poruchy metabolismu vápníku a fosfátů, horečnatá onemocnění a infekce v raném dětství (do 1 roku věku) a užívání antibiotika Amoxicilinu v 1. roce věku. Včasná diagnostika postižení je důleži-

tá vzhledem k možnostem ošetření těchto defektů. Vhodnými výplňovými materiály jsou skloionomerní cementy, pryskyřičí modifikované ionomerní cementy, kompozitní materiály, nepřímé dostavby, případně korunky z nerezavějící oceli. V případě těžkého poškození tvrdých zubních tkání je vhodnější zub extrahovat.

• • •

Regionální odontodysplázie

Krejčí P.

Klinika zubního lékařství LF UP a FN, Olomouc

Regionální odontodysplázie je vzácná nedědičná dentální anomálie postihující všechny zubní tkáně (sklovinu, dentin, cement a zubní dřev). Tento stav rozpoznal a doložil Hitchin v roce 1934, první pokus však publikovali až McCall a Wald v roce 1947. Ve světové literatuře je dosud popsáno cca 200 případů, které postihly dočasné a/nebo stálé zuby a byly obvykle patrné pouze v jedné čelisti a v jednom kvadrantu. Název „regionální odontodysplázie“ pochází od Pindborga, který jej použil pro popis segmentované a lokalizované podstaty tohoto stavu.

Klinicky mají zuby bizarní vzhled s hnědou nebo žlutohnědou diskolorací zubní korunky a s měkkým povrchem na sondování. Časté jsou poruchy erupce nebo retence zubu, po prořezání otok gingivy, periapikální infekce a tvorba chronického abscesu. Logicky mají postižené zuby sníženou radiodenzitu s „rozmazaným“, přízračným vzhledem „ghost like“. Etiologie není dosud uspokojivě vysvětlená a různé teorie zahrnují lokální oběhové poruchy, infekce, teratogenní léčiva, defekty buněk neurální trubice nebo trauma.

• • •

Dentinová dysplázie

Nováková K.¹, Černochová D.², Pospíšilová P.¹

Klinika zubního lékařství LF UP

a FN, Olomouc ¹

Ústav histologie a embryologie LF UP, Olomouc ²

Dentinová dysplázie (dysplázie dentinu) je mimořádně vzácné hereditární onemocnění s klinickými, anatomickými i histologickými odchylkami. Je řazena mezi anomálie dentinu jako vrozená izolovaná vývojová vada. Často postihuje obě dentice.

Charakteristika: tvar korunek a erupce zubů je beze změn, nápadná je barva zubů (jantarové nádechy), která se objevuje za několik roků po erupci, stejně tak jako viklavost a bez zjevné příčiny kostní léze v periapikální oblasti, a to vlivem anachorézy ve vestibulum oris, v periapikální oblasti abscesy a odontogenní píštěle.

Na rtg je typický nález: obliterace dřevné dutiny v korunkové i kořenné části je v dočasné dentici úplná, ve stálé dentici částečná. Výrazné je také i periapikální pojasnění, nápadné jsou kořeny zubů, které jsou obvykle krátké, tvarově různě malformované.

Histologicky nacházíme kalcifikovaný tubulární dentin a osteodentin. Ve dřevné dutině jsou typické splývající dentiky („kaskádovitý dentin“).

Prognóza závisí na stupni postižení. Při úplné obliteraci, při dostatečné délce kořene, je možná u jednokořenových zubů periapikální kyretáž, u vícekořenových zubů nezbyvá než extrakce.

• • •

Fluoridové suplementy – nový pohled na indikace a dávková schémata

Broukal Z.

Výzkumný ústav stomatologický 1. LF UK
a VFN, Praha

Výsledky metaanalytických studií z posledních let o účinku a riziku podávání fluoridované kuchyňské soli, fluorizovaného mléka a fluoridových tablet dětem v předškolním a školním věku, s ohledem na rozhodování založeném na vědeckých důkazech, vedl k přehodnocení strategie fluoridové suplementace v komunitní i individuální prevenci zubního kazu. Zúžení indikace, zejména u fluoridových tablet, a uplatnění analýzy rizika ve stomatologické i pediatrické indikační rozvaze, se promítly do konsenzuálních stanovisek řady mezinárodních i národních společností. V České republice bylo poslední společné stanovisko odborných stomatologických a pediatrických společností k fluoridovým tabletám publikováno v roce 2001, které již bylo potřeba revidovat. Z iniciativy ČSK byla vytvořena v závěru roku 2008 pracovní skupina, která připravuje nové společné stanovisko.

V přehledu je podána zpráva o činnosti pracovní skupiny a o postojích zástupců jednotlivých zainteresovaných odborných společností k fluoridové suplementaci.

• • •

Dentální eroze – od diagnózy po preventivní doporučení

Duškova J.

Výzkumný ústav stomatologický 1. LF UK
a VFN, Praha

Studium nekariézních změn představuje jednu z výzkumných výzev pro 21. století. Největší pozornost je, kromě studia vzniku fluorózy, věnována tzv. erosive tooth wear. Tyto získané defekty jsou definovány jako progredující ztráty tvrdých

zubních tkání chemickým procesem (vnitřního nebo vnějšího původu) bez účasti mikroorganismů. V souvislosti s měnícími se stravovacími návyky jejich výskyt v posledních dekáдах výrazně stoupá a postihuje všechny věkové skupiny, včetně předškolních dětí. Nezanedbatelnou roli v rozvoji nekariézních změn má také řada léků, např. všechny preparáty ve formě effervescens a i všechny formy suplementů vitamínu C.

Ve sdělení byly shrnuty současné poznatky o etiopatogenezi erozivních změn, včetně předpokládané molekulární podstaty těchto defektů, behaviorální aspekty, epidemiologie výskytu a preventivní doporučení.

*Připravila doc. MUDr. Vlasta Merglová, CSc.
Stomatologická klinika LF UK a FN, Plzeň*

Traumatologie orofaciální oblasti

2. přepracované a doplněné vydání

Jiří Mazánek

Zcela přepracované, doplněné a aktualizované vydání této velmi úspěšné publikace, která je určena zejména jako učební text pro studující medicíny. Kromě studentů magisterských i bakalářských programů medicíny v ní najdou poučení a cenné informace i odborníci, kteří ve své praxi přicházejí do styku s poraněními v anatomické oblasti ústní dutiny, hlavy a obličeje, včetně praktických a zubních lékařů. Přehledným způsobem jsou v ní zpracovány současné poznatky, základní diagnostické postupy a léčebné trendy užívané v moderní obličejové traumatologii. Přináší ucelené informace o zvláštích tohoto úseku traumatologie, uvedeny jsou i postupy organizačního charakteru spojené s problémy vzniklými při hromadných neštěstích a v případech řešení následků současně aktuálního terorizmu.

Látka je rozdělena na část obecnou a speciální. V obecné části nalezne studující informace o epidemiologii obličejových poranění, chirurgické anatomii obličeje, způsobech anestézie a obecných postupech užívaných v traumatologii s akcentací zvláštností obličejové traumatologie. Ve speciální části je systematicky zpracována odborná problematika spojená s poraněními měkkých tkání obličeje a ústní dutiny, zubů a obličejových kostí včetně následků těchto poranění.

Pozornost je také věnována poraněním válečného charakteru, především poraněním střelným, základním problémům výživy zraněných a poléčebné rehabilitaci.

Text je doplněn řadou schématických nákrešů, které slouží k dobrému pochopení textu, přehlednými tabulkami a obrazovou přílohou v barevném provedení (56 barevných fotografií a 79 perokreseb). Autor – přednosta Stomatologické kliniky 1. LF UK v Praze – je známý odborník a pedagog. Je členem mnoha odborných společností u nás i v zahraničí. Jako dlouholetý a uznávaný vysokoškolský učitel prošel i mnoha akademickými funkcemi. Jako autor se může pochlubit 150 odbornými sděleními a téměř dvaceti monografiemi a učebnicemi, z nichž mnohé získaly odborná ocenění.

*Vydalo nakladatelství Grada Publishing a.s 2006, formát B5, pevná vazba, 200 stran, cena 316 Kč,
ISBN 978-80-247-1444-8, kat. číslo 1518.*

Objednávku můžete poslat na adresu: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz